

VENDIM
Nr. 1 (Nj) 2023 i regjistrit themeltar
datë 14.11.2023

Mbledhja e Gjyqtarëve të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Holta Zaçaj,	kryetare;
Marsida Xhaferllari,	anëtare;
Fiona Papajorgji,	anëtare;
Elsa Toska,	anëtare;
Sonila Bejtja,	anëtare;
Sandër Beci,	anëtar;
Ilir Toska,	anëtar;
Genti Ibrahimimi,	anëtar;
Marjana Semini,	anëtare,

në datën 14.11.2023, mori në shqyrtim kërkesën për pezullim të paraqitur në çështjen nr. 1 (Nj) 2023 të Regjistrit Themeltar, që u përket:

KËRKUES: Një grup deputetësh të Kuvendit të Republikës së Shqipërisë (jo më pak se një e pesta e deputetëve),

Anxhela Gjini, Alesia Cara, Diona Hoxha, Argisa Troka, Xhesika Xhebexhiu, Juri Taullau, Sindy Allamani, Isabela Tabaku, Dea Guri, Natali Bliu, Joel Plaku, Mikel Seferi, Reant Kullaj, Brunelio Fejzulla, Viki Zaçlli, Rei Haluli, Feruze Agalliu, Oresti Çaç, Marjo Rabi, Paulo Qesargjoni, Endi Muçi, Arbëri Shehu, Samuel Dërka, Thimi Shkarpa, Kristina Çelanji, Athina Prifti, Almira Tota, Zino Veleshnja, Erdi Podo, Anxhela Miraka, Gani Krrashi, Klevis Gugallja, Flavio Elezi, Ledion Mane, Eugen Lazaj, Igli Hoxhaj, Arlind Kasëmi.

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Kuvendi i Shqipërisë, Këshilli i Ministrave,

OBJEKTI: Shfuqizimi i nenit 4, pikat 1, shkronja “c”, 2, shkronja “b” dhe 3, shkronja “b”, si dhe i nenit 5, fjalia e parë, të ligjit nr. 60/2023, “Për trajtimin e veçantë të studentëve që ndjekin programin e integruar të studimit të ciklit të dytë ‘Mjekësi e Përgjithshme’ në institucionet publike të arsimit të lartë”, si të pajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

Pezullimi i ligjit nr. 60/2023, “Për trajtimin e veçantë të studentëve që ndjekin programin e integruar të studimit të ciklit të dytë ‘Mjekësi e Përgjithshme’ në institucionet publike të arsimit të lartë” deri në hyrjen në fuqi të vendimit të Gjykatës Kushtetuese.

BAZA LIGJORE: Nenet 4, 17, 18, 26, 49, 57, 131, pika 1, shkronja “a” dhe 134, pika 1, shkronja “c”, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; nenet 4 dhe 14 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut dhe neni 2, i Protokollit nr. 1 të saj; ligji nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar (*ligji nr. 8577/2000*).

Mbledhja e Gjyqtarëve të Gjykatës Kushtetuese (*Mbledhja e Gjyqtarëve*), pasi mori në shqyrtim kërkesën e paraqitur nga kërkuuesi për pezullimin e zbatimit të ligjit nr. 60/2023,

VËREN:

1. Kuvendi i Republikës së Shqipërisë (*Kuvendi*), në bazë të propozimit të Këshillit të Ministrave dhe në zbatim të procedurës së përshpejtuar parlamentare, në datën 21.7.2023, ka miratuar ligjin nr. 60/2023, “Për trajtimin e veçantë të studentëve që ndjekin programin e integruar të studimit të ciklit të dytë ‘Mjekësi e Përgjithshme’ në institucionet publike të

arsimit të lartë” (ligji nr. 60/2023). Ky ligj është botuar në Fletoren Zyrtare nr. 123, datë 16.8.2023 dhe ka hyrë në fuqi 15 (pesëmbëdhjetë) ditë pas botimit, në datën 31.8.2023.

2. Neni 4, i ligjit nr. 60/2023, parashikon: “1. *Trajtim të veçantë përfiton kandidati që pranohet në programin e integruar të studimit të ciklit të dytë “Mjekësi e përgjithshme” në institucionet publike të arsimit të lartë kur plotëson kushtet si më poshtë: a) plotëson deklaratën për përmbushjen e kushteve, parashikuar në shkronjat “b” dhe “c”, të pikës 1 të këtij neni, përpara zhvillimit të testimit të detyruar për pranimin në këtë program studimi; b) nënshkruan marrëveshje para regjistrimit të tij si fitues në këtë program, e cila lidhet ndërmjet tij, ministrisë përgjegjëse për arsimin, ministrisë përgjegjëse për shëndetësinë dhe institucionit të arsimit të lartë publik për të punuar në profesionin e mjekut pas përfundimit të studimeve për jo më pak se 5 (pesë) vjet në institucionet shëndetësore në Republikën e Shqipërisë; c) pranon kalimin zyrtarisht të diplomës përkatëse të arsimit të lartë nga institucioni publik i arsimit të lartë, ku ka përfunduar studimet, në institucionin shëndetësor ku punësohet deri në shlyerjen e detyrimeve për punësim sipas afatit 5-vjeçar, me të drejtën që pas përmbushjes së detyrimit të punësimit të tërheqë diplomën universitare.* 2. *Trajtim të veçantë përfiton studenti i vitit të dytë deri në vitin e katërt akademik kur pranon përmbushjen e kushteve si më poshtë: a) nënshkruan marrëveshje para fillimit të vitit akademik përkatës dhe për të gjithë periudhën e kohëzgjatjes së studimeve, e cila lidhet ndërmjet tij, ministrisë përgjegjëse për arsimin, ministrisë përgjegjëse për shëndetësinë dhe institucionit të arsimit të lartë publik për të punuar në profesionin e mjekut pas përfundimit të studimeve për jo më pak se 3 (tre) vjet në institucionet shëndetësore në Republikën e Shqipërisë; b) pranon kalimin zyrtarisht të diplomës përkatëse të arsimit të lartë nga institucioni publik i arsimit të lartë, ku ka përfunduar studimet, në institucionin shëndetësor ku punësohet deri në shlyerjen e detyrimeve për punësim sipas afatit 3-vjeçar, me të drejtën që pas përmbushjes së detyrimit të punësimit kandidati të tërheqë diplomën universitare.* 3. *Trajtim të veçantë përfiton studenti i vitit të pestë ose të gjashtë në këtë program kur pranon përmbushjen e kushteve si më poshtë: a) nënshkruan marrëveshje para fillimit të vitit akademik përkatës dhe për të gjithë periudhën e kohëzgjatjes së studimeve, e cila lidhet ndërmjet tij, ministrisë përgjegjëse për arsimin, ministrisë përgjegjëse për shëndetësinë dhe institucionit të arsimit të lartë publik për të punuar në profesionin e mjekut pas përfundimit të studimeve për jo më pak se 2 (dy) vjet në institucionet shëndetësore në Republikën e Shqipërisë; b) pranon kalimin zyrtarisht të diplomës përkatëse të arsimit të lartë nga institucioni publik i arsimit të lartë, ku ka përfunduar studimet, në institucionin shëndetësor ku punësohet deri në shlyerjen e detyrimeve për punësim sipas afatit 2-vjeçar, me të drejtën që pas përmbushjes së detyrimit të punësimit kandidati të tërheqë diplomën universitare.”*

3. Po kështu, fjalia e parë e nenit 5 të këtij ligji parashikon: “*Studenti që nuk pranon të nënshkruajë marrëveshje për të punuar në një institucion shëndetësor në Republikën e Shqipërisë, publik ose privat, nga data e lindjes të së drejtës për punësim me ministrinë përgjegjëse për arsimin, ministrinë përgjegjëse për shëndetësinë dhe institucionin e arsimit të lartë publik sipas përcaktimeve të pikave 2 dhe 3, të nenit 4 të këtij ligji, paguan vlerën e plotë të kostos së studimeve [...]”*

4. Në datat 19.10.2023 dhe 20.10.2023, kërkesit i janë drejtuar Gjykatës Kushtetuese (Gjykata) me dy kërkesa të veçanta për shfuqizimin e nenit 4, pikat 1, shkronja “c”, 2, shkronja “b” dhe 3, shkronja “b”, si dhe të nenit 5, fjalia e parë, të ligjit nr. 60/2023, pasi vijnë në kundërshtim me nenet 4, 17, 18, 26, 49 dhe 57 të Kushtetutës. Kërkesit kanë kërkuar edhe pezullimin e zbatimit të këtyre dispozitave, deri në hyrjen në fuqi të vendimit përfundimtar të Gjykatës. Në lidhje me këto kërkesa, me vendimin e datës 8.11.2023, të Kolegjit të Gjykatës, është vendosur kalimi i tyre për shqyrtim në seancë plenare publike dhe me vendimin e datës 14.11.2023, Mbledhja e Gjyqtarëve ka vendosur edhe bashkimin e tyre në një çështje të vetme.

5. Mbledhja e Gjyqtarëve vëren se neni 45, pika 1, i ligjit nr. 8577/2000, si dhe nenet 11, pika 3, shkronja “P” dhe 27, pika 1, të Rregullores për Procedurat Gjyqësore të Gjykatës parashikojnë se Gjykata, kryesisht ose me kërkesë të palëve, kur vlerëson se zbatimi i ligjit ose

aktit mund të sjellë pasoja që prekin interesa shtetërore, shoqërore ose të individëve, sipas rastit, me vendim të Mbledhjes së Gjyqtarëve ose në seancë plenare urdhëron pezullimin e tij. Pezullimi vazhdon derisa vendimi përfundimtar i Gjykatës të hyjë në fuqi. Në kushtet kur pezullimi është një masë e jashtëzakonshme, vendosja e tij lidhet me vlerësimin e pasojave ose efekteve të zbatimit të aktit. Këto pasoja jo vetëm duhet të jenë reale, pra në realizim e sipër, por edhe të rënda, në atë masë që shkojnë tej masës normale të kufizimit, në veçanti në pikëpamje të urgjencës.

6. Për sa më sipër, Mbledhja e Gjyqtarëve, pasi mori në shqyrtim kërkesën për pezullim, vlerëson se ekzistojnë shkaqet e parashikuara nga neni 45, i ligjit nr. 8577/2000, që përligjin pezullimin e zbatimit të ligjit nr. 60/2023. Konkretisht, parashikimi në ligj i nënshkrimit të marrëveshjes para regjistrimit të studentëve në programin e studimeve ka shkaktuar ndërprerjen e procesit mësimor për shkak të protestave deri në bojkot të studentëve, të cilët pretendojnë cenimin e parimit të sigurisë juridike dhe barazisë para ligjit, të së drejtës për arsim dhe punë të tyre. Kjo situatë mbështet pretendimin për mundësinë e ardhjes së pasojave të pariparueshme ndaj të drejtave të tyre, por edhe në kuptim të urgjencës që legjitimon caktimin e masës së përkohshme të pezullimit. Për rrjedhojë, Gjykata vlerëson të pranojë kërkesën për pezullimin e zbatimit të ligjit nr. 60/2023, deri sa vendimi përfundimtar të hyjë në fuqi.

PËR KËTO ARSYE,

Mbledhja e Gjyqtarëve të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë, bazuar në nenin 45, të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, dhe nenin 11, pika 3, shkronja “f”, të Rregullores për Procedurat Gjyqësore të Gjykatës, me shumicë votash,

VENDOSI:

1. Pranimin e kërkesës për pezullimin e zbatimit të ligjit nr. 60/2023, “Për trajtimin e veçantë të studentëve që ndjekin programin e integruar të studimit të ciklit të dytë ‘Mjekësi e Përgjithshme’ në institucionet publike të arsimit të lartë”.

2. Njoftimin e kërkuarve dhe të subjekteve të interesuara për marrjen e masës së pezullimit të ligjit.

3. Publikimin e vendimit në faqen zyrtare të Gjykatës Kushtetuese dhe dërgimin e tij për botim në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Tiranë, më 14.11.2023.

Kryetare: Holta Zaçaj

Anëtarë: Fiona Papajorgji, Marsida Xhaferllari, Sandër Beci, Sonila Bejtja, Elsa Toska, Marjana Semini, Genti Ibrahim

Anëtar kundër: Ilir Toska